

NHONGA LEYI NGA VONAKIKI

Kokwana wa mina a nga tivi leswaku siku rin'wana un'wana a ta tsala hi yena. Tata wa mina a nga tivi leswaku un'wana a ta lava ku twisisa nhlamuselo ya swiboho swin'wana leswi a swi endleke. Nkarhi wo leha a ndzi nga tivi hambi ku ri leswaku ntsheketo wu kona. A ndzi ehleketa leswaku ku na masiku ntsena — masiku yo tolovela, lama vumbiweke hi ntirho, swiphiko, vaxaviseri, switshembiso leswi hlayisiweke ni leswin'wana leswi saleke swi nga heli.

Malembe yo tala a ndzi tshemba leswaku vuxaka bya switukulwana swinharhu swa ndyangu wa mina na Gillette a byi ri xiendlakalo xa vutirhi ntsena. Kutani nkarhi wu endle leswi wu swi tivaka kahle: wu hlanganisile tinhla, kutani ndzi twisisile leswaku muendli wa xiviri a a ri khamphani. A ku ri vutshunguri — vululami, rito leri nyikiweke, vutihlamuleri, mianakanyo yo leswaku vito ra munhu ri anakanyisa ku tlula xiyimo xakwe. Swilo leswi nga humeleleki eka tibalance sheet, kambe i masungulo lama nga vonakiki lawa vutomi byi akiweke ha wona.

Kwihi na kwihi laha ndzi tirhaka kona, ndzi hlangane ni vavanuna na vavasati lava tolovelaka swivutiso leswi fanaka: ku hlayisa xitshembiso ha ndlela yihi, ku sirhelela ndyangu ha ndlela yihi, ku tshama u yimile loko swi olova ku tsika. Leswi salaka, loko huwa yi herile, i leswi hi hundzuluxeleke handle ka ku swi tiva — naswona ngati leyi salaka a hi ya nyama. I vutshunguri bya mahanyelo, thredi, vuakatiko, mianakanyo leyi fambaka.

Hi yona mhaka leyi ntsheketo lowu nga sungukiki hi xikombiso, vito ra khamphani, kumbe hambi munhu. Wu sungula hi ku hundza — nhonga leyi nga vonakiki leyi tsemakanyaka nkarhi, hi voko rin'wana ku ya erin'wana, vito rin'wana ku ya erin'wana. Vavanuna vanharhu. Minkarhi minharhu. Tindlela tinharhu to hambana. Thredi yin'we ntsena. Mabharedi manharhu. Ngati yin'we. Naswona hinkwaswo leswin'wana swi ta endzhaku.

*Ferdinando Frega
Gillette Man*